Çal??mada Ak?? Deneyimi Ölçe?i (ÇADÖ)

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Çal??mada Ak?? Deneyimi Ölçe?i (ÇADÖ)*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=18360

ARABPSYCHOLOGY.COM

Özet

Çal??mada Ak?? Deneyimi Ölçe?i (ÇADÖ), bireylerin i? ortam?nda ya?ad?klar? Ak?? Deneyimi durumunu ölçmek amac?yla Türkçe'ye uyarlanm?? bir psikometrik araçt?r. Bu uyarlama çal??mas? 2021 y?l?nda Nuray Turan ve Osman Pala taraf?ndan gerçekle?tirilmi?tir. Ölçek, çal??anlar?n i?lerine derinlemesine odaklanma, içsel motivasyon ve zaman alg?s?n?n kaybolmas? gibi ak?? durumunun temel bile?enlerini de?erlendirmektedir. Ölçek, yüksek düzeyde güvenilirlik ve yap?sal geçerlik kan?tlar? sunarak, Türkiye'deki örgütsel psikoloji ve insan kaynaklar? alan?ndaki ara?t?rmalar için de?erli bir araç haline gelmi?tir.

Anahtar Kelimeler

Ak?? Deneyimi, Çal??ma Psikolojisi, ?? Tatmini, Örgütsel Davran??, Geçerlik, Güvenirlik, ÇADÖ.

Yazarlar

Nuray Turan, Osman Pala

Amaç

Çal??mada Ak?? Deneyimi Ölçe?i (ÇADÖ), bireylerin mesleki faaliyetlerini icra ederken deneyimledikleri psikolojik ak?? durumunun yo?unlu?unu ve kalitesini ölçmeyi amaçlamaktad?r. Ak??, bireyin yeteneklerinin kar??la?t??? zorluklarla mükemmel bir dengeye ula?t???, yüksek odaklanma ve keyif içeren bir durum olarak tan?mlan?r. Bu ölçek, çal??anlar?n i?lerine ne ölçüde kendilerini kapt?rd?klar?n? ve bu süreçten ne kadar içsel keyif ald?klar?n? belirlemeyi hedefler.

Ölçe?in Türkçe uyarlamas?, orijinal ölçe?in kültürel ve dilsel e?de?erli?ini sa?lamay? ve Türk örnekleminde geçerli ve güvenilir bir ölçüm arac? sunmay? hedeflemi?tir. Bu sayede, Türkiye'deki ara?t?rmac?lar, çal??anlar?n i? performans?n?, motivasyonunu ve genel i? refah?n? bilimsel yöntemlerle inceleyebilirler.

Yap?

ÇADÖ, çal??mada ak?? deneyimini yans?tan temel psikolojik bile?enleri ölçmektedir. Ölçek, kaynak materyalde belirtilen güvenilirlik analizlerine göre iki ana faktörden (boyuttan) olu?maktad?r: **Çal??mada ?çsel Keyif** ve **Çal??maya Kendini Kapt?rma/Adama**. Bu iki boyut, Mihaly Csikszentmihalyi taraf?ndan kavramsalla?t?r?lan Ak?? Deneyimi kuram?n?n temel unsurlar?n? temsil eder.

Ölçek, toplamda 13 maddeden olu?maktad?r ve 7'li Likert tipi bir derecelendirme format? kullan?r

ARABPSYCHOLOGY.COM

(1 = Asla, 7 = Her zaman). Yüksek puanlar, çal??an?n ak?? durumunu daha s?k ve yo?un ya?ad???n? gösterir. Maddelerin büyük ço?unlu?u, bireyin i?e odaklanma derecesini ve i?ten ald??? içsel motivasyonu yans?tmaktad?r.

Geçerlik

ÇADÖ'nün yap?sal geçerlili?ini de?erlendirmek amac?yla yap?lan analizler, modelin yüksek düzeyde kabul edilebilir oldu?unu göstermi?tir. Faktör yükleri incelendi?inde, 13 maddenin yar?s?ndan ço?unun arzu edilen de?er olan 0,70'den büyük ve tüm maddelerin 0,50'den büyük faktör yüküne sahip oldu?u tespit edilmi?tir. Bu durum, modelin kabul edilebilirli?inin yüksek oldu?unu ve maddelerin ilgili faktörleri güçlü bir ?ekilde temsil etti?ini i?aret eder.

Yap?sal geçerlik kriterleri olan Ortalama Varyans Aç?klama (AVE) ve Bile?ik Güvenilirlik (CR) de?erleri incelenmi?tir. Kabul edilebilir AVE de?eri 0,50 ve üstü olarak kabul edilirken, çal??mada bu de?er **0,57** olarak bulunmu?tur. Bile?ik Güvenilirlik (CR) için kabul edilebilir s?n?r de?eri ise 0,60 ve üstüdür (Happell vd., 2015: 41). Çal??mada yer alan iki faktör için CR de?erleri s?ras?yla **0,93** ve **0,92** olarak hesaplanm??t?r. Her iki de?er de s?n?r?n oldukça üzerinde ç?kt???ndan, modelin güçlü bir yap?sal geçerlili?e sahip oldu?u sonucuna var?lm??t?r.

Güvenirlik

Ölçe?in içsel tutarl?l???n? ve güvenilirli?ini de?erlendirmek için yayg?n olarak kullan?lan Cronbach Alfa katsay?s? hesaplanm??t?r. Ölçe?in tamam? için hesaplanan Cronbach Alfa katsay?s? de?eri **0,917** olarak belirlenmi?tir. Bu de?er, psikometrik aç?dan mükemmel bir içsel tutarl?l??a i?aret etmektedir.

Boyutlar baz?nda yap?lan güvenilirlik analizleri de yüksek tutarl?l?k seviyelerini do?rulam??t?r. Çal??mada içsel keyif boyutu için Cronbach Alfa katsay?s? **0,912**; Çal??maya Kendini Kapt?rma/Adama boyutu için ise **0,881** olarak bulunmu?tur. Bu sonuçlar, ÇADÖ'nün Türkçe uyarlamas?n?n hem genel olarak hem de iki alt boyutu baz?nda güvenilir bir ölçüm arac? oldu?unu kan?tlamaktad?r.

Faktör Analizi

Çal??mada Ak?? Deneyimi Ölçe?i'nin Türkçe uyarlamas?, do?rulay?c? faktör analizi (DFA) ile test edilmi? ve iki faktörlü bir yap?y? destekledi?i görülmü?tür. Bu iki faktörlü yap?, ölçe?in teorik çerçevesiyle uyumlu olup, maddelerin Çal??mada ?çsel Keyif ve Çal??maya Kendini Kapt?rma olmak üzere iki ayr? ancak ili?kili yap?y? temsil etti?ini göstermi?tir.

Faktör yüklerinin tamam?n?n 0,50'nin üzerinde olmas? ve büyük ço?unlu?unun 0,70 e?i?ini a?mas?, maddelerin faktörlere olan katk?s?n?n güçlü oldu?unu göstermektedir. Yap?sal geçerlik

ARABPSYCHOLOGY.COM

analizlerinde elde edilen yüksek Bile?ik Güvenilirlik (CR) de?erleri (0,93 ve 0,92), faktörlerin içsel tutarl?l???n?n ve dolay?s?yla faktör analizinden elde edilen yap?n?n sa?lam oldu?unu teyit etmektedir.

Enstrüman

Test Tipi: Uyarlama

Format: Öz Bildirim Ölçe?i (7'li Likert Tipi Derecelendirme)

Mevcut Diller: Türkçe

Popülasyon Grubu: Çal??an Yeti?kinler

Ya? Grubu: Yeti?kin

Popülasyon Detaylar?: Çal??an bireylerin kat?l?m?yla gerçekle?tirilmi?tir.

Test Metodolojisi: Psikometrik Uyarlama, Geçerlik ve Güvenirlik Çal??mas? (Do?rulay?c? Faktör Analizi, Yap?sal E?itlik Modellemesi ve Cronbach Alfa analizi kullan?lm??t?r.)

Anahtar Kelimeler

ÇADÖ, Ak??, ?? Psikolojisi, Yap?sal Geçerlilik, Bile?ik Güvenilirlik (CR), Ortalama Varyans Aç?klama (AVE).

Yazarlar

Yazar ORCID Tan?mlay?c?s?: Bilgi mevcut de?ildir.

Ba?l? Kurulu? E-posta Adresleri: nurayturan@yahoo.com

Yaz??ma Adresi: Bilgi mevcut de?ildir.

?zinler, Ücret ve Test Y?l?

?zinler ve Ücret: Ölçe?in kullan?m? için izin ve ücret bilgileri konusunda sorumlu yazar Nuray Turan (nurayturan@yahoo.com) ile ileti?ime geçilmesi gerekmektedir.

Test Y?l? (Uyarlama): 2021

Orijinal makalenin ba?lant?s?: sbfdergi.ankara.edu.tr

ARABPSYCHOLOGY.COM

Ölçe?in orijinal PDF'i a?a??daki adresten indirilebilir: calismada-akis-deneyimi-olceginin-cado-toad.pdf

Referanslar

Turan, N. ve Pala, O. (2021). Çal??mada Ak?? Deneyimi Ölçe?inin (ÇADÖ) Türkçe uyarlamas?: Geçerlik ve güvenirlik çal??mas?. *Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Fakültesi Dergisi, 76*(1), 387 - 404.
Happell vd. (2015). (Yap?sal geçerlik kriterlerinin al?nd??? kaynak.)

Çal??mada Ak?? Deneyimi Ölçe?i (ÇADÖ) Maddeleri

Ölçek Derecelendirmesi: 7'li likert (1 = Asla, 7 = Her zaman)

Çal???rken ba?ka bir ?ey dü?ünmem. (M1)
Kendimi i?ime kapt?r?r?m. (M2)
Çal???rken etraf?mdaki her ?eyi unuturum. (M3)
Daha az ücret alacak olsam bile; yine de bu i?i yapard?m diye dü?ünürüm. (M9)
Bo? zamanlar?mda bile çal??mak istedi?imi fark ediyorum. (M10)
Çal???yorum çünkü çal??maktan keyif al?yorum. (M11)

ARABPSYCHOLOGY.COM